

UPPSALA SPÅRVÄG

GESTALTNINGSPROGRAM, DEL 1

2019.11.28

UPPSALA SPÅRVÄG, GESTALTNINGSPROGRAM, DEL 1 2019-11-28

PROJEKTGRUPP

Uppsala kommun:

Michael Hallberg
Karin Åkerblom

Konsulter:

Mandaworks AB + Warm in the Winter AB

Patrick Verhoeven (Mandaworks)
Björn Ekelund (Warm in the Winter)
Maria Gregorio Puig (Mandaworks)
Nisse Örnberg (Warm in the Winter)
Andrei Decau (Mandaworks)
Sylvia Platteeuw (Warm in the Winter)
Mariada Stamouli (Mandaworks)

INNEHÅLL

1. INLEDNING

Inledning	4
-----------	---

2. MÅL

Från styrdokument till gestaltningsmål	6
Gestaltningsmål	8

3. STRATEGIER

Strategier för att nå målen	10
Ett sammanhängande stråk	12
Lokala karaktärer	13

4. VERKTYG

Verktyg för att nå målen	16
Belysning	18
Grönska	19
Linjeelement	20
Konst	21
Hållplatser	22

INLEDNING

INTRODUKTION

Uppsala spårväg kommer bli en del av det framtida Uppsalas kollektivtrafiksystem. Spårvägen för med sig en ny typ av anläggning som tar plats och förändrar de stadsrum den går igenom. Räls, kontaktledningsstolpar och hållplatser blir nya fysiska byggstenar som påverkar stadsliv, rörelser och stadens utseende.

Spårvagnsystemet kombineras med andra trafikalternativ såsom järnvägstrafik, busstrafik, gående och cykeltrafik. Koppling mellan olika trafiksystem händer på hållplatser av alla nivåer: hållplatser, bytespunkter, knutpunkter, och resecentrum. Hållplatser behöver därför utformas så att det blir lätt, igenkänningsbart och bekvämt för resenärer att byta från en trafiksystem till annat. Gestaltningen ska medverka till en attraktiv kollektivtrafik som bidrar till en hållbar utveckling i både befintliga och nya områden.

Som en del av arbetet med spårvägen har ett gestaltungsprogram tagits fram som beskriver spårvägens relation till befintliga miljöer och Uppsalas utvecklingsområden, hur spårvägen ska upplevas av resenärer, trafikanter och andra som använder det offentliga rummet.

Gestaltungsprogrammet är ett av spårvägsprojektets vägledande dokument och ansluter till projektets övergripande mål. Dokumentet är indelat i tre delar, varav detta är del 1.

Del 1 behandlar mål, strategier och verktyg för gestaltungsarbetet. Dokumentet är uppbyggt utifrån fyra delar. Först beskrivs kommunens övergripande styrdokument som utgör riktlinjer för spårvägens gestaltning. Utifrån styrdokumentet presenteras sedan mål som beskriver vad som ska uppnås med spårvägens gestaltning. Därefter följer strategier som beskriver hur målen ska nås och sist vilka verktyg som används för att uppnå målen.

Gestaltungsprogram Uppsala spårväg

Del 1

Styrdokument

Mål

Strategier

Verktyg

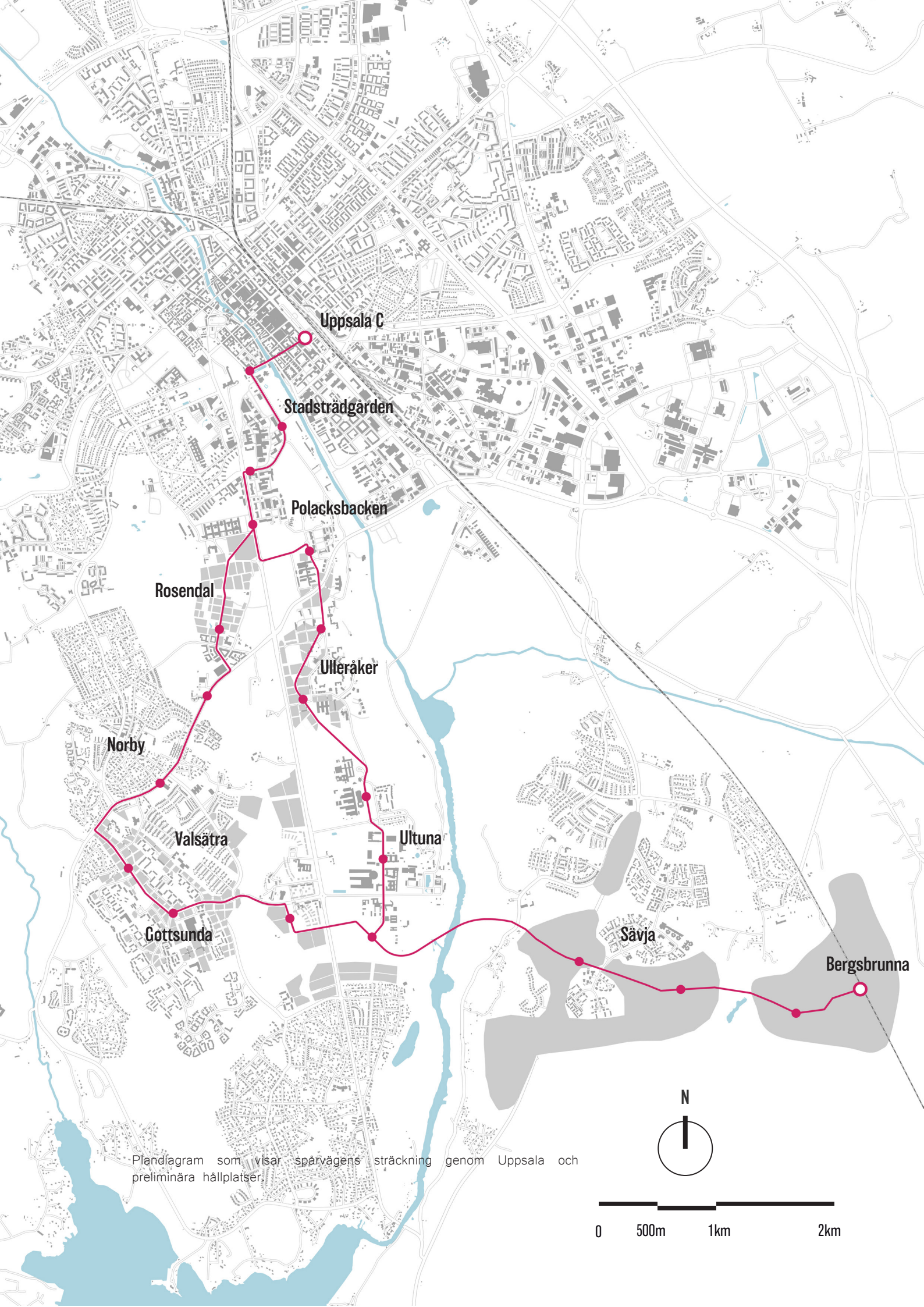

Del 2

Tillämpning i delområden

Del 3

Design av fordon, skyltar m.m

Uppsala C

Stadsträdgården

Polacksbacken

Rosendal

Ulleråker

Norby

Valsätra

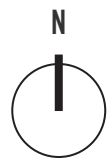
Ultuna

Cottsunda

Sävla

Bergsbrunna

Plandiagram som visar spårvägens sträckning genom Uppsala och preliminära hållplatser.

2

MÅL

FRÅN STYRDOKUMENT TILL GESTALTNINGSMÅL

Gestaltningssprogrammet är ett vägledande dokument som konkretiserar målsättning från styrdokumentet till riktlinjer för planering och utformning av urbana miljöer. Syftet är att ge stöd till effektivt styrning av projektet mot en hållbar stadsutveckling. Dokumentet omfattar olika skeden i processen, från mer övergripande planering till konkret projektering. Dokumentet behöver därför hålla över tid, från projektets initiering till färdigställande.

Spårvägen bidrar till att uppnå regionala mål såsom effektiva transporter och ökat kollektivtrafikresande med introduktion av en ny kollektivtrafiksystem som är smart, miljöanpassat, säkert och resurseffektivt. Mer effektiva förbindelse ökar grund till god livskvalité. Regionens attraktivitet blir en bra grund för företagande och innovation. Samtidigt skapar spårvägen möjlighet till hållbar stadsutveckling i framtiden.

Uppsala kommun och Region Uppsala har ett antal styrdokument på strategisk nivå som beskriver hur utvecklingen av Uppsala ska gå till och ger riktlinjer för vidare planering och utformning. Spårvägen berörs av ett flertal styrdokument; Översiktsplanen, Arkitekturpolicy, Miljö- och Klimatprogrammet, samt Region Uppsala mål och Regionalt trafikförsörjningsprogram. Delar av sträckan berörs även av

lokala styrdokument i form av Innerstadsstrategin och den fördjupade översiktsplanen för södra staden. Styrdokumenterna integreras i gestaltningssprogrammet genom att utgöra grunden för de tre gestaltningssmål som följer med genom dokumentets samtliga delar.

Gestaltningssmålen riktar in sig på tre kategorier; Staden, Människan och Miljön. Utifrån kategorierna har sedan tre gestaltningssmål formats:

- Starka identiteter
- Goda vistelsemiljöer
- Gröna stråk

1. Gestaltningsmålen utgår från regionens och kommunens styrdokument och har delats in i tre kategorier

Identitet - Staden

Översiktsplanen

- Värna och utveckla Uppsalas identitet samt lokala platsidentiteter.
- Resurseffektiv stadsutveckling med hög grad av samutnyttjande och mångfunktionalitet som ger synergieffekter.

Arkitekturpolicy

- Sammanhang och samverkan
- Befintliga värden
- Skala

FÖP - Södra staden

- Samverka och tänk nytt, samt värdesätt och utveckla det unika.

Miljö- och klimatprogram

- Förnyelsebar energi och minimerat resursbehov

Region Uppsala

- Ett gott liv i en nyskapande kunskapsregion med internationell lyskraft.
- Effektiva transporter och välfungerande digital kommunikation.
- En bra grogrund för företagande och innovation.
- En besöksnäring som växer

Regionalt trafikförsörjningsprogram

- Attraktiv region: påtagligt, sammanhållet, tillväxtskapande

Vistelsemiljö - Människan

Översiktsplanen

- En sammanhängande stadsbygd med livfulla stråk samt en prioriterad gång-, cykel- och kollektivtrafik.
- Inkluderande och trygga offentliga miljöer.

Arkitekturpolicy

- God livsmiljö.
- Tillgängligt.

FÖP - Södra staden

- Utveckla offentliga rum och rörelsestråk.

Innerstadsstrategin

- Tydlig kollektivtrafik, attraktiv gäststad, bättre cykelstad
- I innerstaden: prioriterad gående och vistelse, låga hastigheter, fler P-hus, mer plats för stadsliv

Region Uppsala

- En region för alla – goda möjligheter för en hälsosam, trygg och hållbar livs- och arbetsmiljö.
- Regionen bidrar till att utveckla en hållbar besöksnäring och erbjuder ett rikt och stimulerande kulturliv med stor mångfald.

Regionalt trafikförsörjningsprogram

- Ökat kollektivt resande: konkurrenskraftigt, tryggt, tillgängligt

Grönska och vatten - Miljön

Översiktsplanen

- En sammankopplad grönstruktur och rent vatten som utgår från ett kretsloppstänk och genererar ekosystemtjänster.
- Utrymme för rekreation.

Arkitekturpolicy

- Grönt

FÖP - Södra staden

- Värna och utveckla vattenmiljöer.

Innerstadsstrategin

- Nya kopplingar, gröna och mångfunktionella gator, flexibla torg.

Miljö- och klimatprogram

- Öka det hållbara byggandet och förvaltandet genom gifrfria materialval och kretsloppsmaterial.

Regionalt trafikförsörjningsprogram

- Smart kollektivtrafiksystem: miljöanpassat, säkert, resurseffektivt

2. Utifrån de tre kategorierna har tre gestaltningsmål formats

Starka identiteter

Goda vistelsemiljöer

Gröna stråk

GESTALTNINGSMÅL

En integrerad del av Uppsalas hållbara stadsutveckling.

De tre gestaltningsmålen syftar till att beskriva vad gestaltningen av spårvägen ska uppnå, med människan i fokus. Målen fokuserar på spårvägens helhet som en integrerad del av Uppsalas hållbara stadsutveckling samt på de kvaliteter som spårvägen ska skapa för staden, människan och miljön. För att enklare förklara gestaltningsmålen har varje mål brutits ned i två delmål.

”Starka identiteter” handlar om hur stadens delar och dess trafiksystem ska uppfattas. Spårvägen ska integreras i och respektera befintliga stadsdelars karaktärer men lyftas fram och ta plats i tillkommande stadsdelar. Genomgående ska spårväg upplevas som integrerad i sin omgivning med få barriärer, dock ska passagerarnas utformning signalera dess prioriterade framkomlighet. Cykel och övrig kollektivtrafik integreras med spårvägen till ett gemensamt överblickbart trafiksystem där innovativa lösningar främjar framkomligheten och gör kombinationsresor lätta. Med innovation menas här att

låta gestaltningen bidra till smarta helhetslösningar i stadsmiljön, snarare än för det enskilda trafikslaget.

”Goda vistelsemiljöer” berör människans upplevelse med trygga och säkra miljöer runt spårvägen, både vid hållplatser, passager och längs med stråket. En funktionell och orienterbar utformning ska tydliggöra kollektivtrafikens plats i det offentliga rummet, bidra till enkla byten mellan trafikslagen och ge en god tillgänglighet för alla invånare. Gestaltningen ska även medverka till vackra och estetiskt tilltalande miljöer som det är trevligt att vistas i.

”Gröna stråk” fokuserar på spårvägens relation till stadens ekosystem och de tjänster som systemen producerar till gagn för människan. Det handlar om att skapa miljöer med bra lokalklimat, rekreativa värden och ren luft samt att spårvägen ska utformas med hänsyn till de natur- och vattenmiljöer som finns i Uppsala idag och bidra till stadens klimatanpassning.

Starka identiteter

Sammanhållet och karaktärsfullt

Stadens identitet som helhet, lokala stadsdelars karaktärer och övrig kollektivtrafik präglar spårvägens gestaltning

Innovativt och integrerat

En innovativ och nytänkande utformning som integrerar spårvägen med sin omgivning.

Goda vistelsemiljöer

Tryggt och säkert

En tydlig och orienterbar gestaltning bidrar till trygga, säkra platser och till enkla byten mellan trafikslag.

Vackert och tillgängligt

En estetiskt tilltalande utformning som också är tillgänglig och funktionell för alla.

Gröna stråk

Gröna och hälsosamma stadsrum

Gröna gestaltungsinslag som bidrar med direkta eller indirekt kvaliteter för människan.

God vatten- och naturmiljö

En varsam utformning som respekterar och främjar stadens ekosystem.

3

STRATEGIER

STRATEGIER FÖR ATT NÅ MÅLEN

Ett sammanhängande stråk och lokala karaktärer

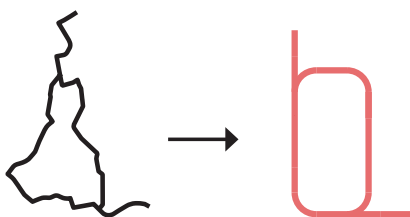
För att nå gestaltungs målen används två strategier. Strategiernas syfte är att vägleda gestaltungsarbetet genom tydliga riktlinjer som visar hur målen ska nås. Gestaltningen av spårvägen ska bidra både till stadens utveckling som helhet samt till de lokala förutsättningar som finns inom respektive område. Därför utgår strategierna från ett helhetsperspektiv och fem lokala karaktärer, beskrivna som karaktärsområden.

Helhetsperspektivet handlar om att ta till vara på Uppsalas karaktär och samtidigt ge spårvägen en igenkänningsbar identitet som följer spåret genom

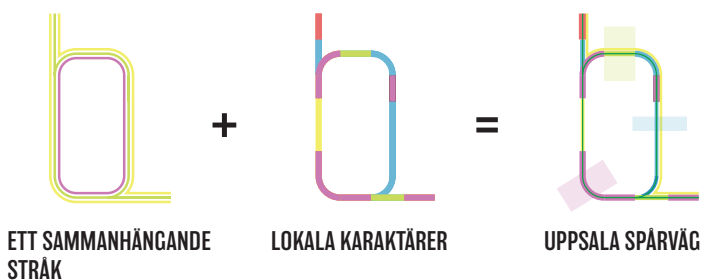
hela staden. Men även om att ge övergripande riktlinjer för hur spårvägen ska främja vistelse-, natur- och vattenmiljöer längs med hela sträckan.

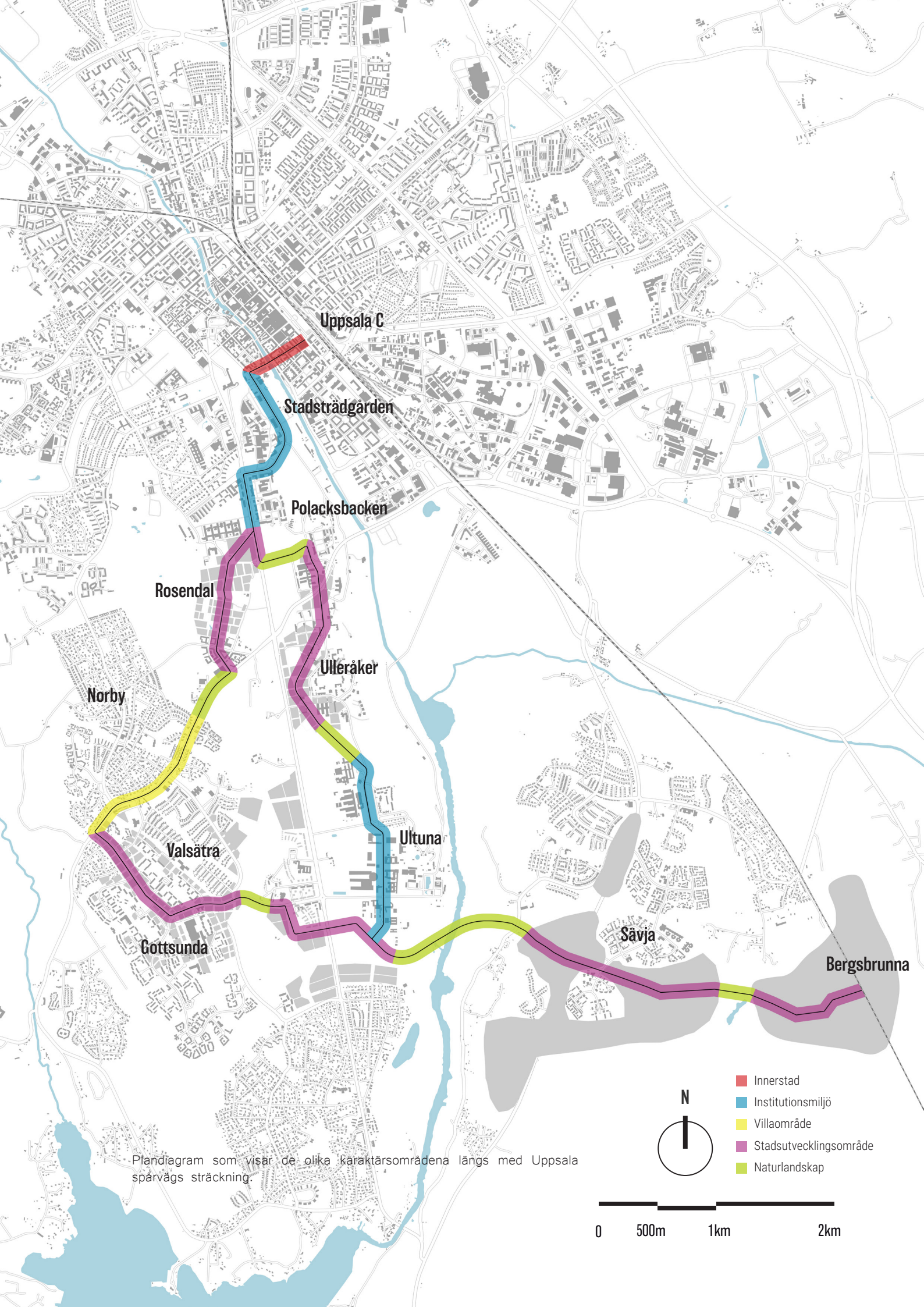
De lokala karaktärerna utgår från de olika karaktärsområden som spårvägen passerar genom. Syftet med karaktärsområdena är att ge riktlinjer för hur spårvägen ska utformas och samverka med respektive områdestyp.

Tillsammans skapar strategierna riktlinjer för ett sammanhängande stråk och lokala karaktärer längs Uppsala spårväg.

EN NY SPÅRVÄGSLINJE MED STARKA IDENTITETER, GODA VISTELSEMILJÖER OCH GRÖNA STRÅK FORMAD AV:

Uppsala C

Stadsträdgården

Polacksbacken

Rosendal

Norby

Ulleråker

Valsätra

Ultuna

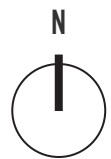
Gottsunda

Sävja

Bergsbrunna

Plandiagram som visar de olika karaktärsområdena längs med Uppsala spårvägs sträckning.

- Innerstad
- Institutionsmiljö
- Villaområde
- Stadsutvecklingsområde
- Naturlandskap

ETT SAMMANHÄNGANDE STRÅK

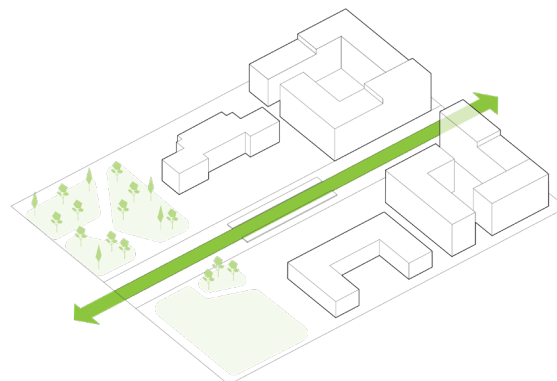

Starka identiteter

Spårvägens sträckning går igenom ett flertal områden med olika karaktär och identitet.

Ett sammanhållet stråk som är igenkänningsbart, tydligt och enhetligt ska skapas genom att delar av utformningen och vissa element återkommer regelbundet. Gestaltningen ska signalera samhörighet med övrig kollektivtrafik.

Stråket ska i stor utsträckning präglas av Uppsalas identitet samt en innovativ och nytänkande utformning.

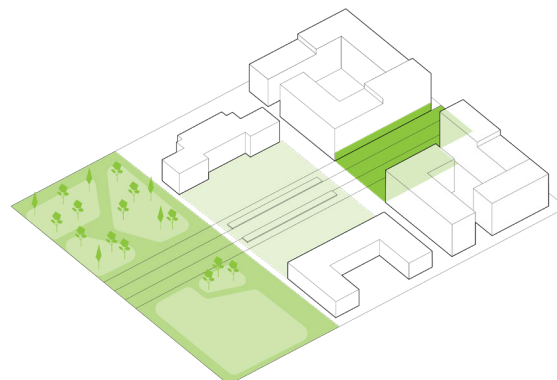

Goda vistelsemiljöer

Spårvägen kommer att passera igenom aktiva stråk och platser där många människor kommer att vistas, men även genom mer perfiera naturområden med rekreativa kopplingar.

Spårvägen ska präglas av en öppen, integrerad och läsbar utformning. Gestaltningen ska genomgående samverka med gång- och cykeltrafiken för att främja rörelse, aktiviteter och möten i staden.

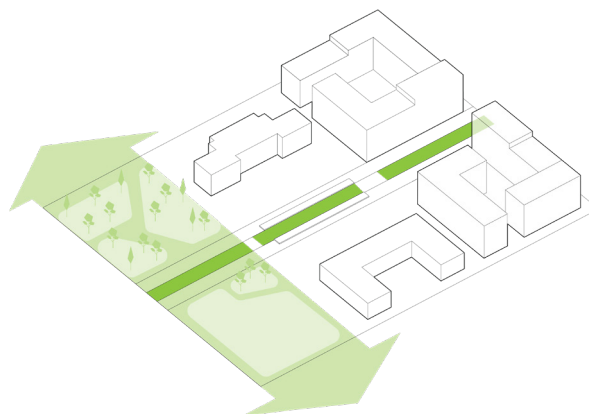
Spårvägens utformning ska bidra till trygga, säkra och estetiskt tilltalande miljöer genom omsorg om detaljer, god överblickbarhet och säkra korsningspunkter för fotgängare och cyklister.

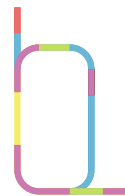
Gröna stråk

Samtliga områden längs med spåret har egen typ av grönstruktur. Det varierar mellan till exempel glesare gatuplanteringar, villaträdgårdar, parker och större skogsområden.

Hela spårvägens sträckning ska präglas av träd och vegetation som främjar ett gott lokalklimat, rekreativa värden och god luftkvalitet. Spårvägens utformning ska värna befintlig vegetation, och spridningssamband, vattenmiljöer samt bidra till stadens klimatanpassning.

LOKALA KARAKTÄRER

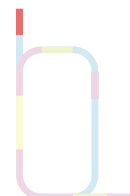
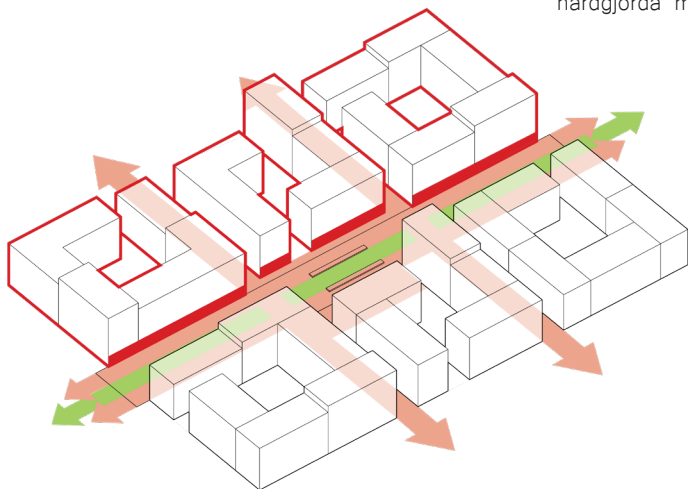
Innerstaden

Karaktär

Innerstadens karaktär utgörs av en sammanhållen kvartersbebyggelse med kulturhistoriska inslag och ett tydligt rutnät av gator. Stråken är ofta intensiva med höga personflöden och mycket aktivitet i bostenvåningarna. Den befintliga grön- och blåstrukturen utgörs främst av mindre ytor för träd och planteringar längs med gatan som också fördröjer och infiltrerar dagvatten.

Riktlinjer

Den lokala karaktären är stark och spårets gestaltning ska i stor utsträckning integreras i den befintliga miljön. Utformning ska bidra till en attraktiv gå- och cykelstad genom att möjliggöra för människor att röra sig längs med stråket samt regelbundet korsa spåret. Spårvägens gestaltning ska undersöka möjligheten att komplettera befintlig grönska och ta hand om dagvatten i den annars hårdgjorda miljön.

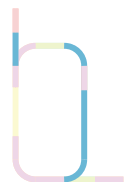
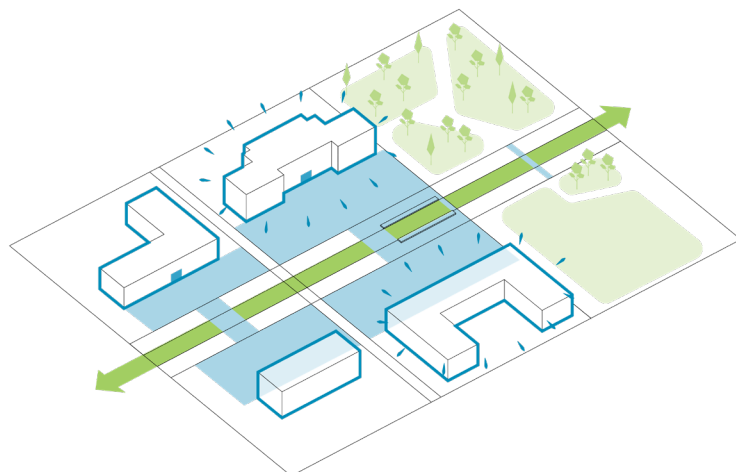
Institutionsmiljö

Karaktär

Institutionsmiljöerna präglas av större byggnader och grövre infrastruktur i parklandskap. Karaktären utgörs av individuella element som formas av byggnaderna, landskapet, infrastrukturen och grönområdena. Möten och aktiviteter uppstår i anslutning till byggnadernas program, vid hållplatser och platsbildningar. Spårets sträckning kommer att kantas av det gröna parklandskapet med gräsytor och grupper av träd samt mer samlade skogsområden.

Riktlinjer

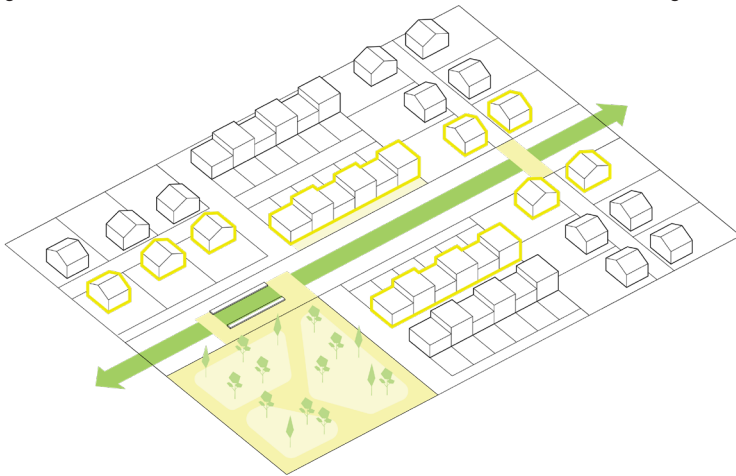
Spårvägens utformning ska utgöra ett nytt, eget, element i institutionsmiljön. Gestaltningen är mer fri men ska samspela med sin omgivning. Spårvägens utformning ska möjliggöra kopplingar mellan olika funktioner. Hållplatser kan med fördel utvecklas till noder och mötesplatser. Gestaltningen ska skapa ett tydligt grönt element som går igenom områdena. Grönskans utformning ska i skala och disposition samspela med sin omgivning.

Villaområde

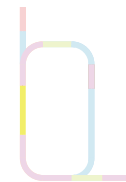
Karaktär

Villaområdena präglas av mindre byggnader, privata trädgårdar och större kvartersbildningar. Gatunätet är sammanhängande men grövre. Villaområdena har låga flöden av människor och få platser för möten och aktiviteter. Parker och hållplatser för kollektivtrafiken utgör viktiga noder. Den befintliga grönstrukturen består av en blandning av privata trädgårdar, parker och planteringar längs med gatorna.

Riktlinjer

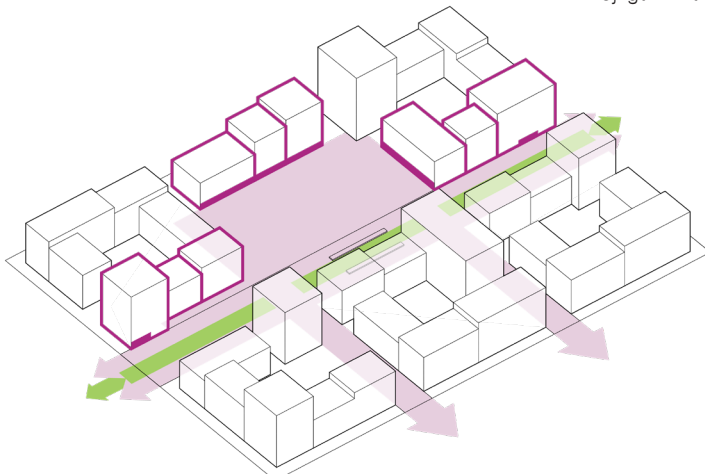
Den lokala karaktären med mycket grönska och en mindre skala ska prägla gestaltningen av spårvägen. Passager ska utformas för att knyta ihop områdena på respektive sida av spårvägen. Nya hållplatser ska utformas som mindre mötesplatser, med fördel i anslutning till andra aktiviteter såsom parker, idrottsplatser eller torg. Grönstrukturen ska samspela med befintlig grönska för att skapa sammanhängande gröna stråk och noder i områdena.

Stadsutvecklingsområde

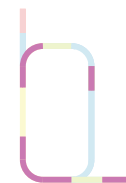
Karaktär

Stadsutvecklingsområdena präglas ofta av en modern karaktär och livfulla uttryck. En tät urban struktur bryts av med släpp för parker och torg. Spårvägens sträckning löper längs framtida starka stråk med relativt höga flöden av människor. Platsbildningarna kommer att utgöra områdenas framtida noder med service och utbud. Stadsutvecklingsområdena ger möjlighet till gröna gaturum och platsbildningar som kopplas till de omgivande naturområdena.

Riktlinjer

Spårvägens gestaltning ska vara strukturbärande för de nya stråkens karaktär där den utgör ett tydligt avtryck i stadsbilden. Utformningen ska bidra till att stråken och noderna blir aktiva med höga flöden av människor genom en öppen och integrerad gestaltning med regelbundna passager över spåret och med cykelvägar längs med spåret. Gestaltning ska präglas av rikligt med gröna inslag som kopplar torg och parker inom områdena med de omgivande naturområdena. Dagvatten ska om möjligt infiltreras i den annars hårdgjorda miljön.

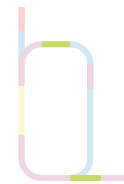
Naturlandskap

Karaktär

Naturlandskapets karaktär skiftar mellan större skogsområden och ett mer öppet landskap längs med Fyrisån. Det finns få vistelsemiljöer längs med spårvägens sträckning i dessa områden. Vissa rekreativa stråk passerar spåret. Den befintliga grönstrukturen består av sammanhängande skogsområden och det öppna låglänta ålandskapet.

Riktlinjer

De befintliga naturkaraktärerna ska råda över spårvägens gestaltning. Så små avtryck som möjligt ska göras. Spårvägens utformning ska främja rörelser längs med Fyrisån och möjliggöra kopplingar mellan naturområden. Spårvägens gestaltning ska knyta an till befintlig vegetation och göra ett så litet ingrepp som möjligt, både genom fysisk påverkan och visuellt.

4

VERKTYG

VERKTYG FÖR ATT NÅ MÅLEN

För att implementera strategierna och nå gestaltningsmålen behövs ett antal verktyg att arbeta med i gestaltningen. Vid anläggningen av en ny spårväg används ett antal komponenter som tillsammans skapar det fysiska spårområdet. Komponenterna kallas i detta dokument för verktyg och utgör de byggstenar som används i gestaltningsarbetet. De fem verktygen är:

- Belysning
- Linjeelement
- Grönska
- Konst
- Hållplatser

Syftet med verktygen är att de ska utformas och användas på ett sätt som bidrar till att nå gestaltningsmålen. Användningen och utformningen av verktygen ska också ske utifrån gestaltningsprogrammets två strategier; Ett sammanhängande stråk och Lokala karaktärer.

Varje enskilt verktyg kan inte ensamt uppfylla alla mål. Till exempel kan väl utformad belysning bidra till trygga och säkra platser och stråk, men inte till goda natur- och vattenmiljöer. Vidare i det här kapitlet följer riktlinjer för hur respektive verktyg ska användas i gestaltningsarbetet.

1. Fem verktyg används i gestaltningen av spårvägen

Belysning

Linjeelement

Grönska

Konst

Hållplatser

2. Verktygen ska utformas och användas för svara upp mot gestaltningsmålen

Starka identiteter

Sammanhållet och karaktärsfullt

Stadens identitet som helhet och lokala stadsdelars karaktärer präglar spårvägens gestaltning.

Innovativt och integrerat

En innovativ och nytänkande utformning som integrerar spårvägen med sin omgivning.

Goda vistelsemiljöer

Tryggt och säkert

Trygga och säkra platser och stråk för stadens alla invånare och transportslag.

Vackert och tillgängligt

En estetiskt tilltalande utformning som också är tillgänglig och funktionell för alla.

Gröna stråk

Gröna och hälsosamma stadsrum

Gröna gestaltningsinslag som bidrar med direkta eller indirekt kvaliteter för människan.

God vatten- och naturmiljö

En varsam utformning som respekterar och främjar stadens naturliga ekosystem.

BELYSNING FUNKTIONS- & EFFEKTBELYSNING

En stark identitet

Spårvägen ska ges en sammanhållen grundbelysning och en gemensam armatur längs spårvägens sträckning.

Belysningen ska variera utifrån det lokala sammanhanget, med mer intensiv belysning i urbana områden och mer lugn och skulptural belysning i öppna områden. I naturområden ska belysning begränsas till passager.

Om kontaktledningsstolpar väljs som en lösning ska belysningen så långt som möjligt integreras i kontaktledningsstolpar och vara energisnål.

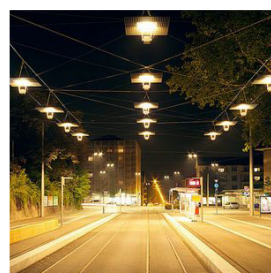
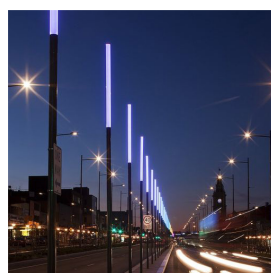
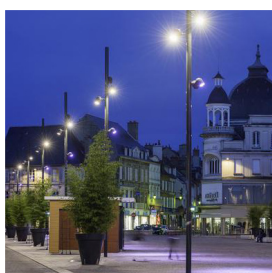
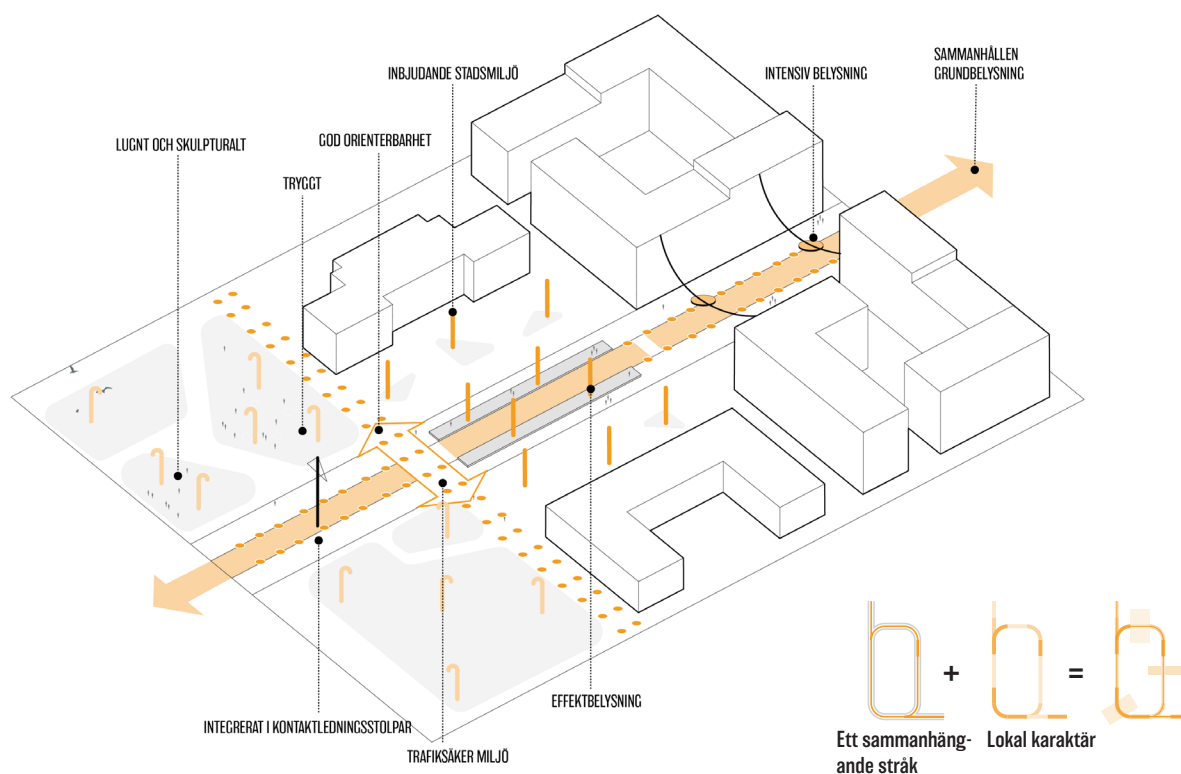
En god vistelsemiljö

Spårvägen har ingen belysning i den egna banan, endast vid korsningspunkter för andra trafikslag, när den går i blandtrafik och vid hållplatser.

Belysningen ska präglas av funktion för att generera en trafiksäker miljö, god orienterbarhet, trygga hållplatsmiljöer och för att signalera mötet med ett annat trafikslag.

Funktionsbelysningen ska kompletteras med effektbelysning för att bidra till att framhäva specifika platser och miljöer med syfte att skapa spännande och inbjudande stadsmiljöer.

Ett grönt stråk

GRÖNSKA TRÄD, PLANTERING & MARKBELÄGGNING

En stark identitet

Sammanhängande grönska ska vara en bärande del av spårvägens identitet.

Vegetationen ska variera utifrån den omgivande karaktären och samverka med den lokala grönskastrukturen. I befintlig miljö ska trädrader användas och i nyexploatering ska träden vara mer fritt placerade i grupp.

Då vegetation med många olika trädarter är en del av Uppsalas historia och identitet kan det vara intressant att pröva ett stadsarboretum som en identitetsbärande längs spårvägen.

En god vistelsemiljö

Den gröna utformningen ska samspela med platsernas användning och bidra till vackra och trivsamma miljöer.

Grönska kan med fördel användas för att dela in breda gaturum till en mer mänsklig skala. Träd och buskage får inte skymma sikten vid korsningspunkter eller utgöra hinder för passager över spåret.

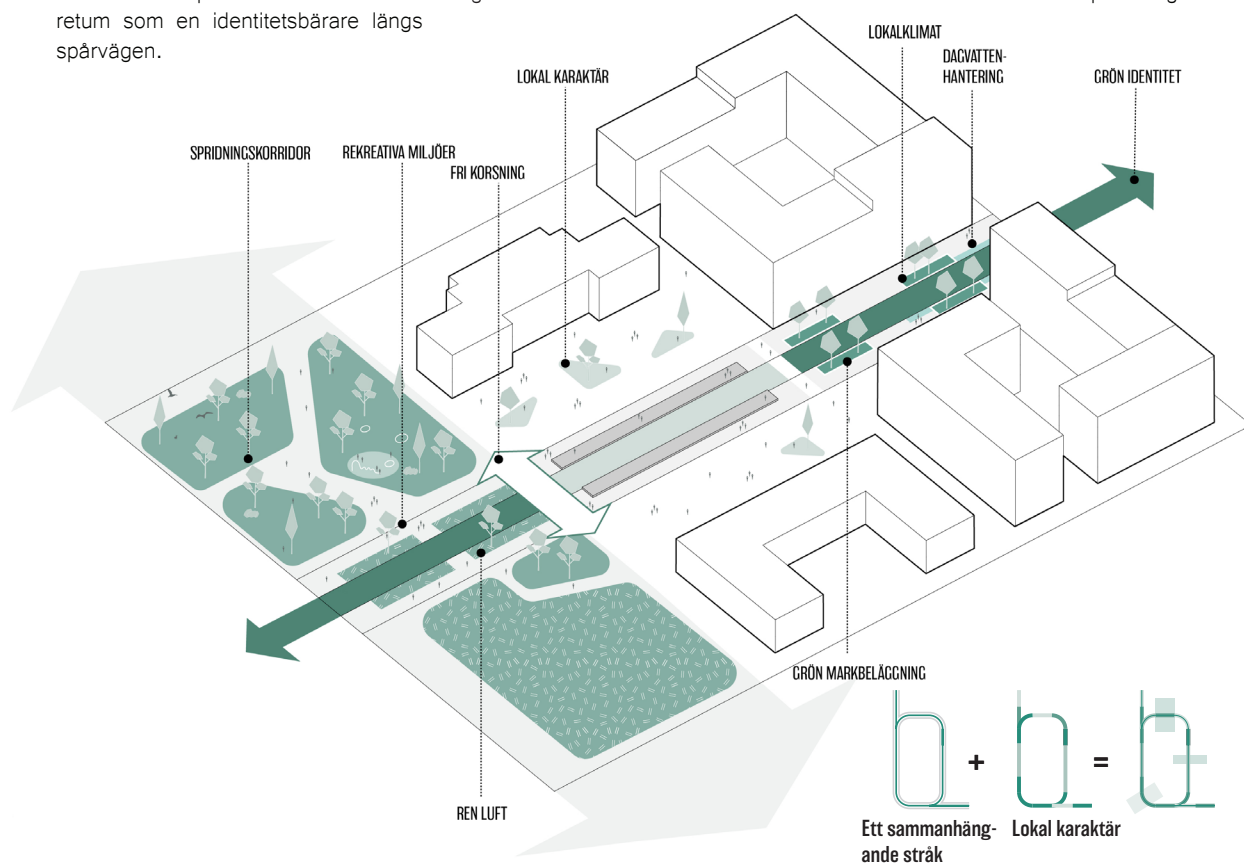
Sammantag av grönska och belysning ska resultera med en bra resenärsmiljö som bidrar till trygghet och säkerhet.

Ett grönt stråk

Spårvägen ska utformas som ett grönt stråk genom en gräsbeläggning och trädplantering i så stor utsträckning som möjligt.

Vegetationen ska bidra till att förbättra vistelsemiljön längs spåret genom förbättrat lokalklimat, renare luft och rekreativa miljöer.

Där det är möjligt ska dagvatten omhändertas genom fördröjning och infiltrering och vegetationen ska hjälpa till att stärka befintliga och nya spridningssamband samt bidra till stadens klimatanpassning.

LINJEELEMENT EN MARKERAD KANT LÄNGS SPÅRETS STRÄCKNING

En stark identitet

Spårvägen ska kantas av ett sammanhängande linjeelement längs med hela sträckan som bidrar med igenkänning och tydlighet.

Linjeelementet ska vara flexibelt i sin utformning samtidigt som det framhäver Uppsalas identitet genom till exempel materialval.

Beroende på plats och omgivning ska linjeelementet skifta form och funktion för skapa specifika uttryck eller för att samverka med den lokala karaktären.

En god vistelsemiljö

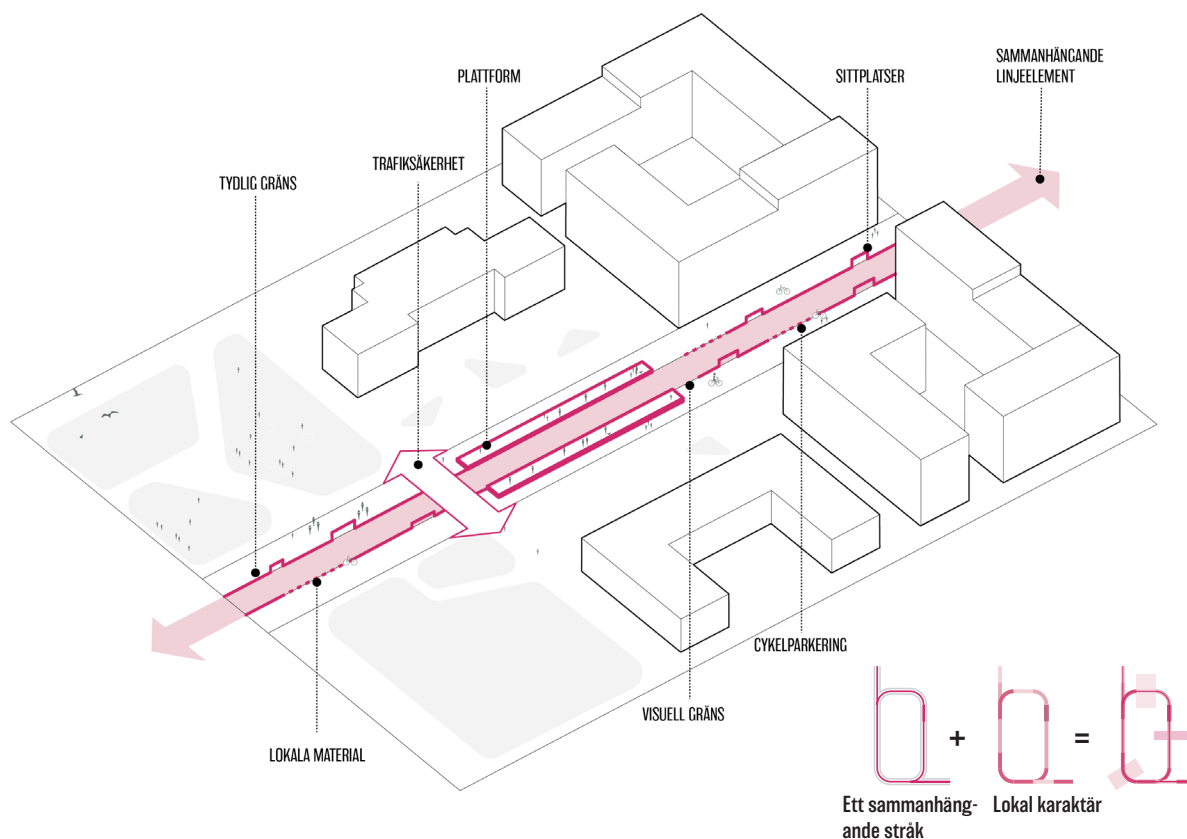
Linjeelementet ska bidra till trafiksäkerhet genom att skapa en tydlig visuell, och ibland fysisk, gräns mellan spårvägen och intilliggande gator och platser och reducera risken för konflikt mellan trafikslag i stadsmiljö genom tydliga signalelement och belysning som syftar till att minska osäkerheter eller överraskningar när spårvägen korsas av annan färdväg.

Linjeelementet kan med fördel försees med belysning för att markera

t. ex. passager och hållplatser.

Vid aktiva stråk och platser ska linjeelementet skifta form och funktion för att bidra till ett levande stadsrum, till exempel genom att kombineras med sittplatser eller cykelparkering.

Spårvägen ska hjälpa andra trafikslag till rätt beteende genom gestaltningsåtgärder vid korsningspunkter.

KONST INSTALLATIONER, BELYSNING & ARKITEKTUR

En stark identitet

När spårvägen implementeras i Uppsala är det önskvärt att konst är en del av projektet för att skapa igenkänning, en stark identitet till spårvägen och för att stärka lokala karaktärer.

Ett genomgående konstnärligt uttryck hjälper till att hålla samman spårvägens gestaltning och framhäver Uppsalas identitet.

Lokal konst bidrar till att stärka ett områdes eller en plats unika karaktär och identitet.

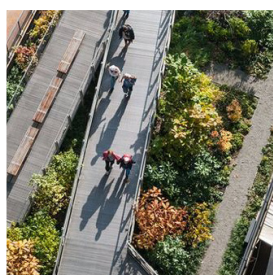
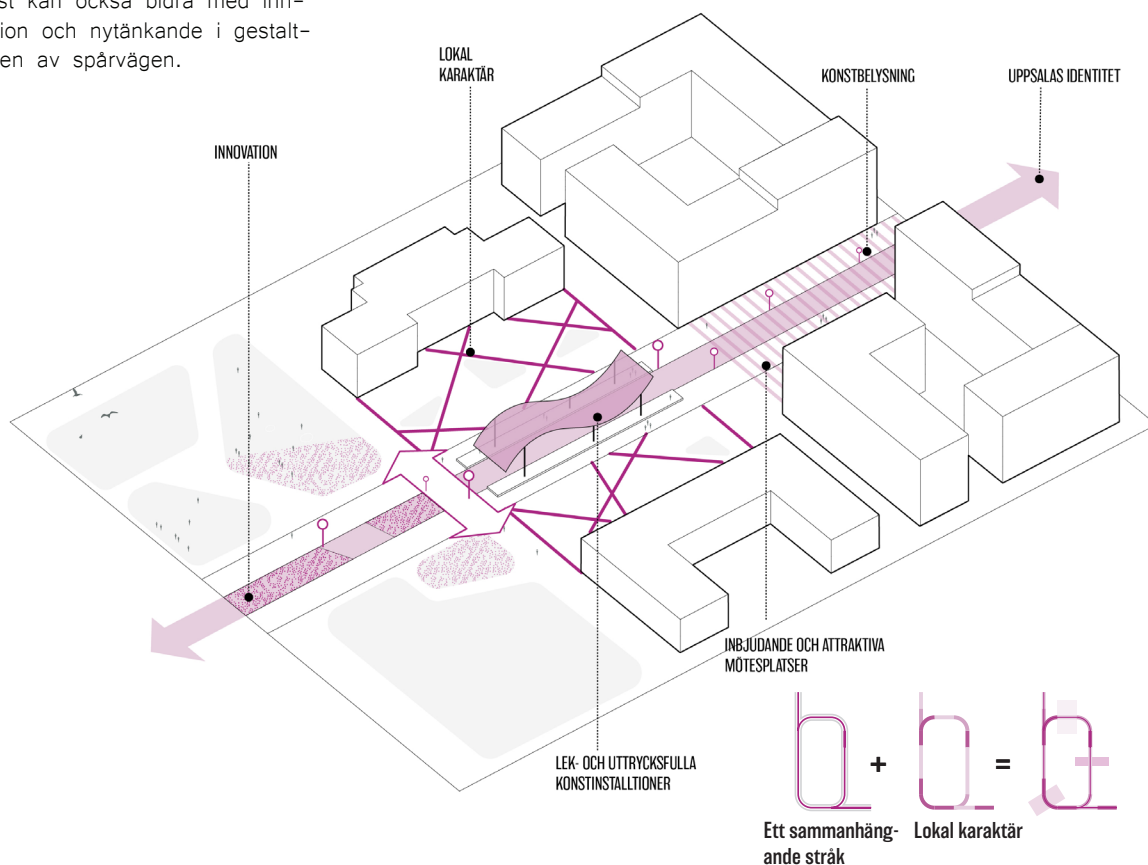
Konst kan också bidra med innovation och nytänkande i gestaltningen av spårvägen.

En god vistelsemiljö

Konstinstallationer och konstbelysning bidrar till känslan av omhändertagna och trygga platser och stråk.

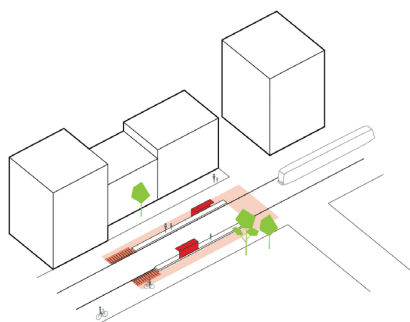
Lekfulla och uttrycksfulla konstinstallationer vid torg och parker bidrar till spännande och attraktiva mötesplatser.

Ett grönt stråk

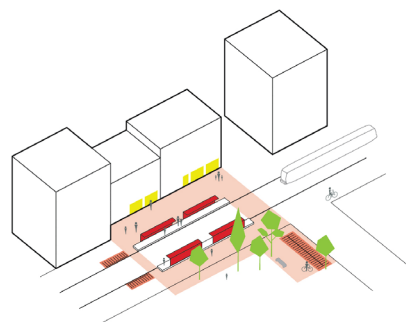

HÅLLPLATSER

Hållplatserna längs med spårvägen ska gestaltas så att de både blir en tydlig del av spårvägens identitet, samtidigt som visar samhörighet med övrig kollektivtrafik. Hållplatserna ska utformas så att kombinationsresor mellan spårväg och cykel förenklas. Det ska vara lätt och orienterbart att ta sig till hållplatserna från gång- och cykelvägnätet.

Beroende på sammanhang, funktion och kapacitetsbehov behöver hållplatserna möta olika behov och utformas på olika sätt. Det som kännetecknar hållplatserna längs Uppsala spårväg är en gemensam och igenkännbar arkitektur när det gäller gestaltning av tak, ytor, möblering, ledstråk, skyltning etc. Spårvägs hållplatser delas in i fyra kategorier:

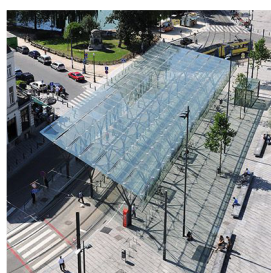

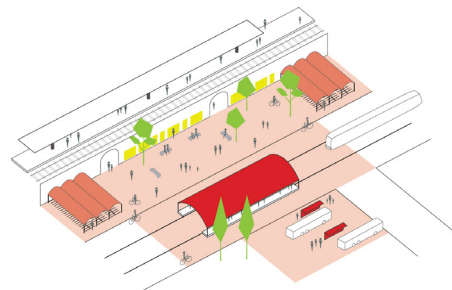
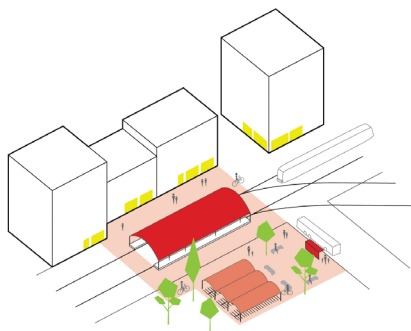
Hållplats

Hållplats är utsedd plats där linjetrafik stannar för av- och påstigande. Således består en hållplats av ett eller fler angöringsutrymmen samt en plats för väntande resenärer. Förväntas ha ett relativt lågt antal resenärer. Hållplats ska utföras med normalstandard för hållplatser, ett mindre väderskydd, normalstandard för möblering och en mindre cykelparkering.

Bytespunkt

Bytespunkt är en större hållplats där det finns goda förutsättningar för byten mellan samma eller olika trafikslag. Den kan i vissa fall ligga vid en målpunkt som genererar högre flöden av resenärer, till exempel i anslutning till ett torg med handelsutbud och service. Bytespunkt ska ha en något generösare ytor, ett större väderskydd, högre standard för möblering och tillgång till väderskyddade cykelparkeringar.

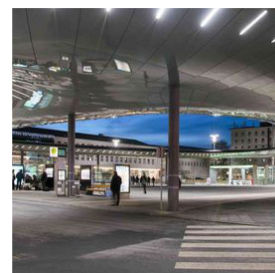

Knutpunkt

Knutpunkt är en strategisk plats som innehåller någon form av terminal eller större station, är en målpunkt samt har en betydande andel boende och service. Den utgör bytespunkt mellan olika kollektivtrafikslag eller en plats där spårvägen grenar sig. En knutpunkt ska utgöra en markör som syns, till exempel genom ett tilltaget hållplatstak med eget uttryck. Knutpunkt ska ha generösare ytor, tilltagna väderskydd, hög standard på möblering samt tillgång till ett stort antal väderskyddade cykelparkeringar. Utformningen ska göra det enkelt för resenärer att byta transportslag.

Resecentrum

Resecentrum utgör en större knutpunkt med byten mellan flera lokala och regionala kollektivtrafikslag. Det innehåller järnvägsstation, spårvagnsstation och busstation. Resecentrum kommer att finnas i Bergsbrunna och vid Uppsala C. Gestaltningen samordnas med den större knutpunkten. Hållplatsen ska ha generösa ytor, stora väderskydd, hög standard på möblering samt tillgång till ett stort antal cykelparkeringar och cykelgarage. Utformningen ska göra det enkelt för resenärer att byta transportslag.

STUDENTERNAS

STUDENTERNAS

Uppsala
kommun

Region Uppsala

UPPSALA SPÅRVÄG, GESTALTNINGSPROGRAM, DEL 1
2019-11-28